

archeologisch onderzoeks- en adviesbureau

de steekproef^{bv}

Eext, Vesselkampen
Gemeente Aa en Hunze (Dr.)
Waarderend Veldonderzoek
Proefsleuven
DEFINITIEF
Steekproefrapport 2014-03/05Z

Eext, Vesselkampen
Gemeente Aa en Hunze (Dr.)
Waarderend Veldonderzoek
Proefsleuven
DEFINITIEF
Steekproefrapport 2014-03/05Z

Eext, Vesselkampen,
Gemeente Aa en Hunze (Dr).
Waarderend Veldonderzoek Proefsleuven

Een onderzoek in opdracht van
Gemeente Aa en Hunze, vertegenwoordigd
door dhr. C. Houx.

Steekproefrapport 2014-03/05Z
ISSN 1871-269X
Status: **definitief**

auteurs: D.A. Dijk
 drs. C. Tulp (senior archeoloog)
autorisatie: dr. J. Jelsma (senior archeoloog)

De Steekproef bv werkt volgens de
Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie 3.3

Foto's en tekeningen zijn gemaakt door
De Steekproef, tenzij anders vermeld.

© De Steekproef bv, mei 2014

Niets uit deze uitgave mag worden
vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
zonder bronvermelding.

De Steekproef bv aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele schade
voortvloeiend uit de toepassing van de
adviezen of het gebruik van de resultaten van
dit onderzoek.

De Steekproef bv
Archeologisch Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn

telefoon	050 – 5779784
fax	050 – 5779786
internet	www.desteekproef.nl
e-mail	info@desteekproef.nl
kvk	02067214

Inhoudsopgave

Samenvatting

Administratieve gegevens van het plangebied.....	1
1. Inleiding.....	2
1.1 Ligging van het plangebied.....	3
2. Vooronderzoek.....	4
2.1 Fysische geografie.....	4
2.2 Archeologie.....	5
2.3 Historische geografie.....	7
2.4 Archeologische verwachting.....	8
3. Veldonderzoek.....	10
3.1 Werkwijze.....	10
4. Resultaten van het onderzoek.....	12
4.1 Beschrijving van de werkputten.....	12
4.2 Sporen.....	15
4.3 Profielen.....	17
4.4 Het vondstmateriaal.....	21
5. Waardestelling.....	23
6. Conclusie.....	24
6.1 Beantwoording onderzoeksvragen.....	24
Literatuur.....	26

Appendix I: Archeologische periode-indeling

Appendix II: In ARCHIS bekende archeologische waarden

Appendix III: Bodemkaart

Appendix IV: Geomorfologische kaart

Appendix V: Uitsnede esgrondenkaart provincie Drenthe

Appendix VI: Veldtekeningen

Appendix VII: Profieltekeningen

Appendix VIII: Vondstenlijst

Samenvatting

Plangebied Vesselkampen bevindt zich op een afstand van ongeveer een halve kilometer ten noordoosten van het centrum van Eext. In het gebied is de nieuwbouw van starterswoningen gepland. Deze nieuwbouw zal plaatsvinden op een plaggendek op de Hondsrug.

In december 2013 is door De Steekproef bv een archeologisch booronderzoek uitgevoerd in het plangebied (Bongers 2013). Daaruit bleek dat de bodem matig intact was, maar er werden in drie boringen aardewerkscherven gevonden. Naar aanleiding hiervan werd geadviseerd om een waarderend veldonderzoek middels proefsleuven te laten uitvoeren. Voor dit proefsleuvenonderzoek is een Programma van Eisen opgesteld, dat in februari 2014 door Libau Steunpunt Archeologie voor de gemeente Aa en Hunze is goedgekeurd (Dijk 2014). Het voorliggend onderzoek is uitgevoerd op basis van dat PvE.

Het veldwerk voor het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd op 19 maart 2014. In afwijking op het PvE zijn, in verband met verstoringen van het vlak en de ligging van een rioolleiding in het terrein, in plaats van vijf werkputten van 22 x 4 meter vier werkputten aangelegd: drie met afmetingen van 22 x 4 meter, één met afmetingen van 39 x 4 meter en één met afmetingen van 5 x 4 meter. In totaal is daarmee een oppervlak van 440 vierkante meter gedocumenteerd. De maximale diepte van het onderzoek bedraagt 125 centimeter.

Tijdens het veldwerk zijn drie archeologische grondsporen waargenomen. In het midden van het plangebied zijn een mogelijk karrenspoor en twee paalkuilen gevonden. Deze sporen bevatten geen vondstmateriaal. Bij de aanleg van het vlak zijn in de zuidelijke helft van werkput 4 vier kleine scherven van aardewerk uit de periode ijzertijd – middeleeuwen gevonden. Deze scherven zijn gevonden in bioturbatiesporen waarin zand uit het bovenliggende plaggendek was meegevoerd. De scherven zijn waarschijnlijk uit secundaire context afkomstig. De datering van het plaggendek hoeft daarom op basis van deze vondst niet middeleeuws te zijn.

Op basis van de resultaten van het veldwerk is een archeologische waardebeoordeling voor de locatie opgesteld. Hieruit blijkt dat de locatie niet behoudenswaardig is. Daarom wordt geadviseerd om in het plangebied geen definitief archeologisch onderzoek door middel van een vlakdekkende opgraving te laten uitvoeren.

Administratieve gegevens van het plangebied

Provincie	Drenthe
Gemeente	Aa en Hunze
Plaats	Eext
Toponiem	Vesselkampen
Kaartblad	12G
Coördinaten plangebied	245,771 / 560,344 (NW) 245,849 / 560,343 (NO) 245,791 / 560,264 (ZO) 245,755 / 560,298 (ZW)
Oppervlakte van het plangebied	ca. 0,5 hectare
Oppervlakte van het onderzoeksgebied	ca. 0,5 hectare
Uitvoering veldwerk	19 maart 2014
Bevoegde overheid	Gemeente Aa en Hunze Spiekersteeg 1 Postbus 93, 9460 AB Gieten gemeente@aaenhunze.nl
Adviseur namens de bevoegde overheid	Libau Steunpunt Archeologie drs. M. Montforts Hoge der A 5 9712 AC Groningen 050-316 6875 montforts@libau.nl
Opdrachtgever	Gemeente Aa en Hunze dhr. C. Houx Postbus 93 Spiekersteeg 1 9460 AB Gieten 0592-267 795 gemeente@aaenhunze.nl
OM-nummer	60817
ISSNnr.	1871 - 269X
Uitvoerder	De Steekproef bv
Steekproef projectcode	2014 – 03/05Z
Geomorfologische context	Het plangebied is gelegen op een esdek aan de noordelijke rand van Eext op de Hondsrug.
NAP-hoogte maaiveld	ca. 19,0 meter +NAP
Maximale diepte onderzoek	1,25 meter onder maaiveld
Huidig grondgebruik	Grasland/speelweide (zie Figuur 4)
Beheer en plaats van documentatie	De Steekproef, RCE, Gemeente Aa en Hunze, Noordelijk Archeologisch Depot

1. Inleiding

In opdracht van Gemeente Aa en Hunze, vertegenwoordigd door dhr. C. Houx, is in maart 2014 een waarderend archeologisch onderzoek uitgevoerd in het plangebied Vesselkampen te Eext, gemeente Aa en Hunze, provincie Drenthe (zie Figuren 1 & 2). De aanleiding voor het archeologisch onderzoek in het plangebied is de geplande nieuwbouw van zes starterswoningen in dit plangebied. Deze nieuwbouw zal plaatsvinden op een plaggendek aan de noordelijke rand van Eext, gelegen op de Hondsrug. Het plangebied is circa 0,5 hectare groot.

In december van 2013 heeft in het plangebied vooronderzoek plaatsgevonden waarbij 10 grondboringen zijn gezet (Bongers 2013). Op basis van de resultaten van dit onderzoek kwam het plangebied in aanmerking voor een waarderend onderzoek door middel van proefsleuven. Voor dit onderzoek is in februari van 2014 door De Steekproef bv een Programma van Eisen (PvE) opgesteld, dat voorafgaand aan dit onderzoek is goedgekeurd door drs. M. Montforts van de Libau Steunpunt Archeologie. Volgens dit PvE (Dijk 2014) zouden vijf werkputten van 22 bij 4 meter worden aangelegd. Door omstandigheden in het veld is hier echter van afgeweken (zie paragraaf 3.1).

Het doel van het archeologisch onderzoek is het documenteren en registreren van de in het onderzoeksgebied aanwezige archeologische waarden. Het onderzoek moet inzichtelijk maken wat de aard, ouderdom, omvang, kwaliteit en wetenschappelijke waarde is van de in het onderzoeksgebied aanwezige archeologische resten. Duidelijk moet worden of in het plangebied archeologische resten *in situ* aanwezig zijn, en of deze resten behoudenswaardig zijn.

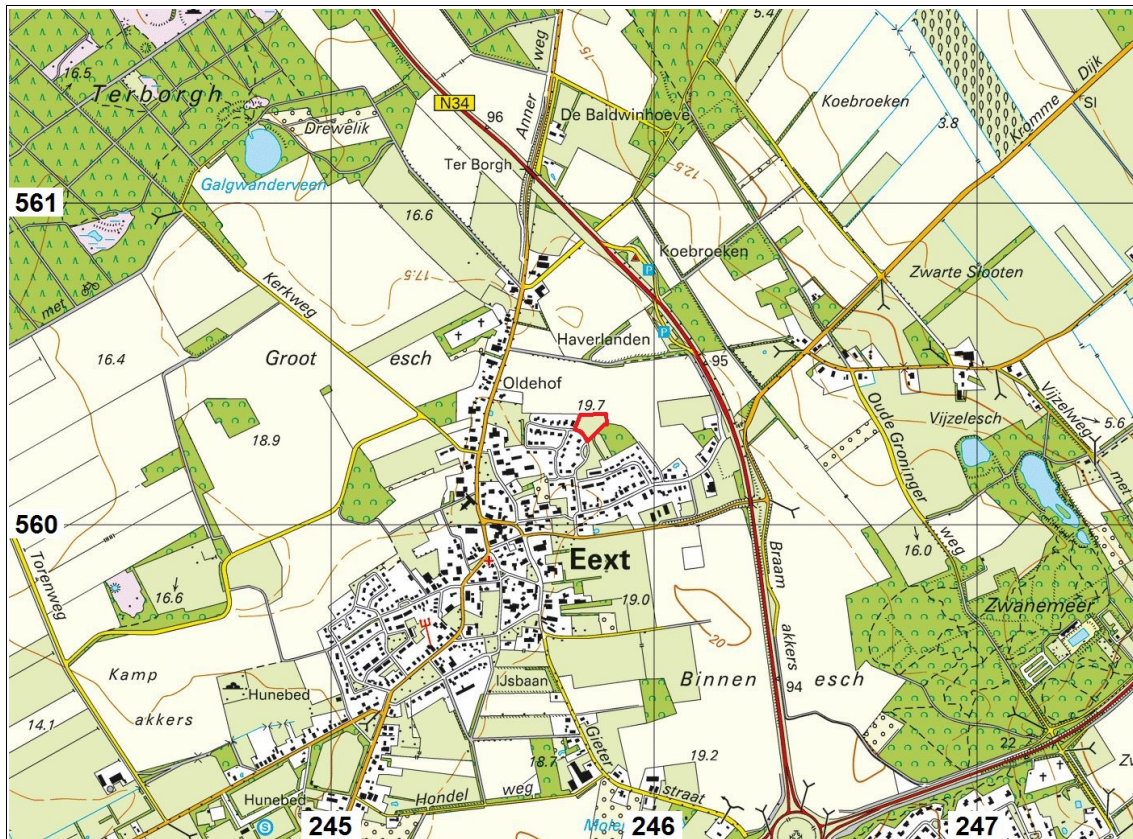
Het veldwerk is uitgevoerd conform het PvE en de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3. In het PvE zijn de onderzoeksvragen voor dit onderzoek opgesteld.

- Zijn er in binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig?
- Wat is de gaafheid en aard van de sporen; zijn er structuren te herkennen?
- Wat is de begrenzing van de vindplaats(en)?
- Wat is de datering van de sporen, structuren en artefacten?
- Zijn de tijdens het booronderzoek waargenomen akkerlagen te dateren?

Het veldwerk is uitgevoerd door drs. C. Tulp (senior archeoloog) en D. Dijk (veldtechnicus) conform de KNA 3.3 en het PvE dat voor dit onderzoek was opgesteld door D. Dijk van De Steekproef bv (goedgekeurd door drs. M. Montforts, Libau Steunpunt Archeologie, februari 2014). De kraan en machinist werden ingehuurd bij loonbedrijf Mennega te Eext.

1.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied Vesselkampen ligt aan de noordelijke rand van Eext, ten noorden van de weg Vesselkampen en is circa een half hectare groot. Het plangebied bestaat nu nog uit grasland, in gebruik als speelweide. De hoogte van het plangebied ligt rond 19 meter boven NAP. Dit plangebied is naar aanleiding van een eerder uitgevoerd booronderzoek aangewezen voor onderzoek middels proefsleuven.

Figuur 1. Eext, Vesselkampen: het plangebied is rood omlijnd. De kaart is op het noorden gericht. Eén rasterblok komt overeen met één vierkante kilometer. Langs de rand zijn coördinaten in RD weergegeven (bron: mijn.kadaster.nl).

2. Vooronderzoek

In het plangebied heeft eerder onderzoek plaatsgevonden in de vorm van een bureauonderzoek en verkennend booronderzoek, uitgevoerd door De Steekproef bv (Bongers 2013). De resultaten van deze onderzoeken zijn hier weergegeven en waar nodig aangevuld.

Figuur 2. Eext, Vesselkampen: het plangebied vóór aanvang van de werkzaamheden. De foto is genomen richting het noordwesten.

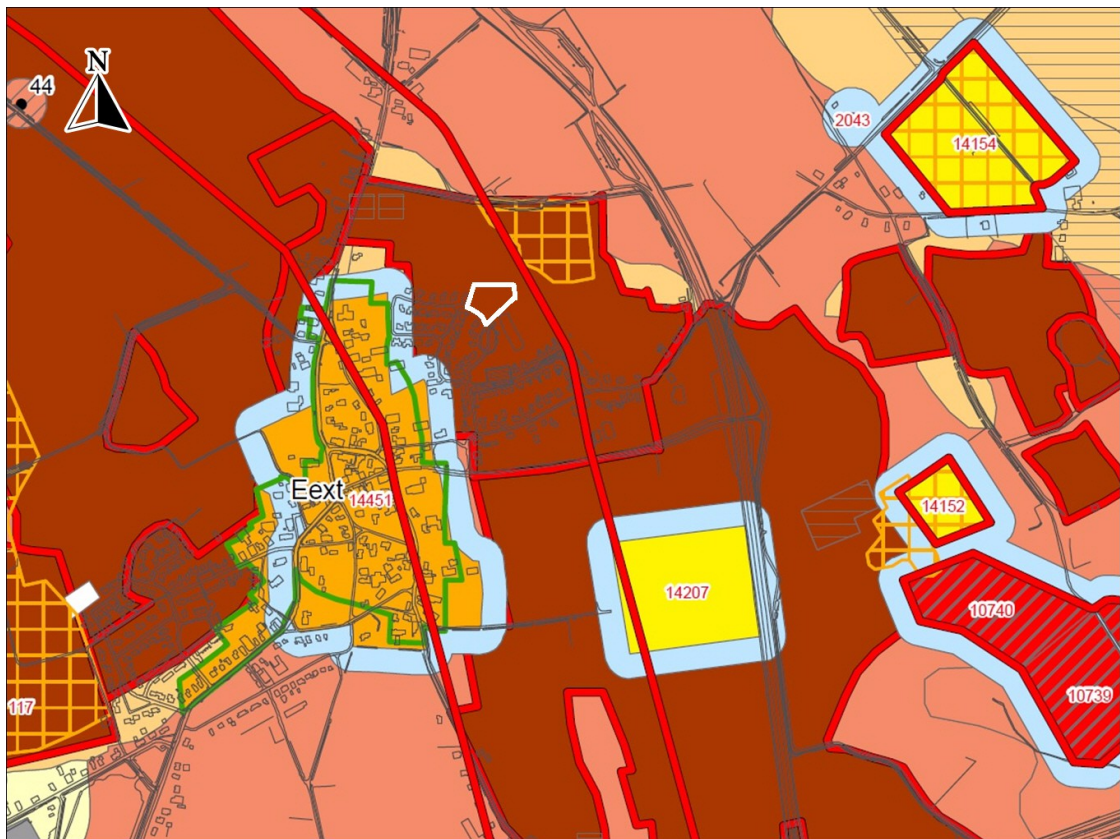
2.1 Fysische geografie

Eext ligt op de Hondsrug. De Hondsrug is ontstaan tijdens de voorlaatste ijstijd (Saalien) toen het Scandinavische landijs tot in Nederland kwam. De Hondsrug is gevormd door een stroming van ijs in zuidoostwaartse richting. Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als looppodzolgrond in leemarm en zwak lemig fijn zand (cY21). Dit type podzolbodem heeft niet of nauwelijks een uitspoelingshorizont (E). De bodem heeft een matig dikke humeuze bruinzwarte bovenlaag (A) die het gevolg is van plaggenbemesting. Hieronder ligt een bruine horizont (B). Het grondwater heeft een gemiddeld hoogste en laagste stand van respectievelijk meer dan 80 en meer dan 160 centimeter beneden maaiveld (grondwatertrap VII).

2.2 Archeologie

In ARCHIS ligt het plangebied in een zone die is gekarteerd als esgrond (Essen Drenthe, via ARCHIS). Deze zones zijn voor archeologie aangewezen als van provinciaal belang. Volgens de archeologische beleidsadvieskaart (zie Figuur 3) van de gemeente Aa en Hunze ligt het plangebied op een es met hoge archeologische verwachting, waar bij ingrepen groter dan of gelijk aan 500 m² een verkennend archeologisch booronderzoek noodzakelijk is. Wanneer daarbij een intact bodemprofiel wordt aangetroffen, is proefsleuvenonderzoek voorgeschreven (Van Putten *et al.* 2011).

Binnen 250 meter rondom het plangebied zijn geen archeologische vondsten gemeld (zie Appendix II: Archeologische Kaart). Binnen 500 meter afstand bevindt zich een aantal meldingen uit het neolithicum: drie bijlen (239173, 239177, 239409, 428952), twee schrabbers (239127) en vier stukken maalsteen (ook 428952, zie Tabel 2). Zuidwestelijk van het plangebied ligt de historische dorpskern van Eext. Hier zijn scherven aardewerk uit de vroege middeleeuwen gevonden (239408).

Figuur 3. Eext, Vesselkampen op een uitsnede van de archeologische beleidsadvieskaart van de gemeente Aa en Hunze (verschaald). Het plangebied is wit omlijnd. In roze: hoge verwachting. In lichtoranje: middelhoge verwachting. In lichtgeel: lage verwachting. In bruin: waardevolle essen. In oranje: AMK-terrein van hoge archeologische waarde. In geel: AMK-terrein van archeologische waarde. In rood gearceerd: AMK-terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd. In blauw: bufferzone rond AMK-terrein. Oranje geblokt: hoge verwachting Celtic Fields.

Tabel 2: Eext, Vesselkampen: Archeologische waarden in en rond het plangebied. Voor de ligging zie Appendix II. Voor dateringen zie Appendix I.

CMA / CAA	RD-coördinaten	Datering	Omschrijving
monumenten			
2043	246,530 / 560,680	neolithicum - bronstijd	grafheuvel
14207	246,195 / 559,727	ijzertijd	nederzetting
14451	245,559 / 559,966	middeleeuwen	historische dorpskern Eext
waarnemingen			
38373	246,500 / 560,690	bronstijd	grafheuvel
239127	245,600 / 560,525	neolithicum	2 vuurstenen schrabbers
239173	245,580 / 560,580	neolithicum midden	stenen bijl
239177	245,430 / 560,610	neolithicum	stenen bijl
239398	245,170 / 560,350	paleolithicum - ijzertijd	vuurstenen kling
239399	246,420 / 560,000	onbekend	2 vuurstenen brokken
239408	245,520 / 559,920	middeleeuwen vroeg C	scherven aardewerk van kogelpot en karolingisch materiaal
239409	246,070 / 560,020	neolithicum midden	stenen bijl
239430	246,520 / 560,700	neolithicum - ijzertijd	grafheuvel
420188	246,495 / 559,845	bronstijd - ijzertijd	3 scherven aardewerk
428952	245,336 / 560,407	neolithicum	4 stukken maalsteen en 1 bijl
428954	245,668 / 560,876	neolithicum laat	2 stenen

Figuur 4. Eext, Vesselkampen: overzicht van de ligging van de boringen die in september van 2013 zijn gezet (bron: Bongers 2013). Het plangebied is geel omlijnd. In boringen 3, 5 en 9 is aardewerk gevonden.

2.3 Historische geografie

Eext behoort tot de oudste esdorpen van Drenthe, die in de vroege middeleeuwen ontstonden. Vanaf dat moment concentreert de bewoning zich in en rond de dorpskernen, met daartussen op de zandgronden uitgestrekte heidevelden.

Rond 1850 lag Eext geconcentreerd rond een centrale brink aan een weg die dwars over de Hondsrug liep, ongeveer een halve kilometer ten zuidwesten van het onderzochte gebied. Hieromheen lagen zeven brinken, waarvan er in de loop van de 19^e eeuw drie werden volgebouwd. Verdere uitbreiding vond plaats langs de uitvalswegen, onder andere langs de Anderenseweg.

Op kaarten uit de 19^e en 20^e eeuw maakt het plangebied deel uit van een akkercomplex. Op de kadastrale kaart van 1811-1832 is te zien dat het complex bestond uit strookvormige akkers. Het akkercomplex droeg de naam 'Haverlanden' (zie Figuur 5). In het plangebied wordt geen bebouwing weergegeven op historische kaarten.

Figuur 5. Eext, Vesselkampen: Het plangebied (binnen het rode kader) op een uitsnede uit de topografische kaart uit 1898.

2.4 Archeologische verwachting

Structuren en sporen

Het plangebied ligt op een podzolbodem in dekzand, die vanaf de late middeleeuwen deels is afgedekt door bemesting met plaggen. In de directe nabijheid van het plangebied zijn op terreinen met eenzelfde landschappelijke ligging als het plangebied bewoningsresten uit de perioden neolithicum tot en met middeleeuwen aangetroffen. Vondsten uit deze perioden kunnen in het plangebied voorkomen vanaf de overgang tussen het plaggendek en het dekzand en kunnen bestaan uit bewerkt en/of verbrand vuursteen, aardewerk en verbrand bot. Mogelijke grondsporen kunnen bestaan uit paalgaten van huizen of spiekers, afvalkuilen, waterputten of greppels. Resten uit eerdere perioden (laat-paleolithicum tot en met de bronstijd) zullen met name uit afgedekte vondstlagen bestaan met daarin houtskool, aardewerk en vuursteen. Voor dergelijke resten geldt een middelhoge verwachting.

Het plangebied ligt op grote afstand van de Schaapstreek en van bewoningslocaties uit de middeleeuwen en de nieuwe tijd en heeft dan ook een lage verwachting voor bewoningsresten uit deze perioden. Wel kunnen ontginningsresten zoals voormalige sloten aanwezig zijn. Het plaggendek kan bovendien bewoningsafval uit de perioden late middeleeuwen en nieuwe tijd bevatten.

Artefacten: anorganisch

De oudste archeologische waarden in de omgeving van het plangebied dateren uit het neolithicum. De jongste vondsten dateren uit de late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd. In het dekzand moet rekening gehouden worden met steentijd tot en met Romeinse tijd. Verwachte anorganische artefacten zijn voornamelijk aardewerk, maar ook met bewerkt (vuur)steen, keien, verbrande leem en mogelijk metalen voorwerpen (zei het alleen in zuurstofarme contexten) moet rekening worden gehouden.

Artefacten: organisch

Organische artefacten kunnen bestaan uit houtskool, verbrand menselijk en dierlijk bot of bot- en houtresten die zich onder de waterspiegel bevinden (bv. in diepere sporen zoals waterputten). De verwachting voor niet verbrand organisch materiaal is gezien de bodemsoort laag.

Paleo-ecologische resten

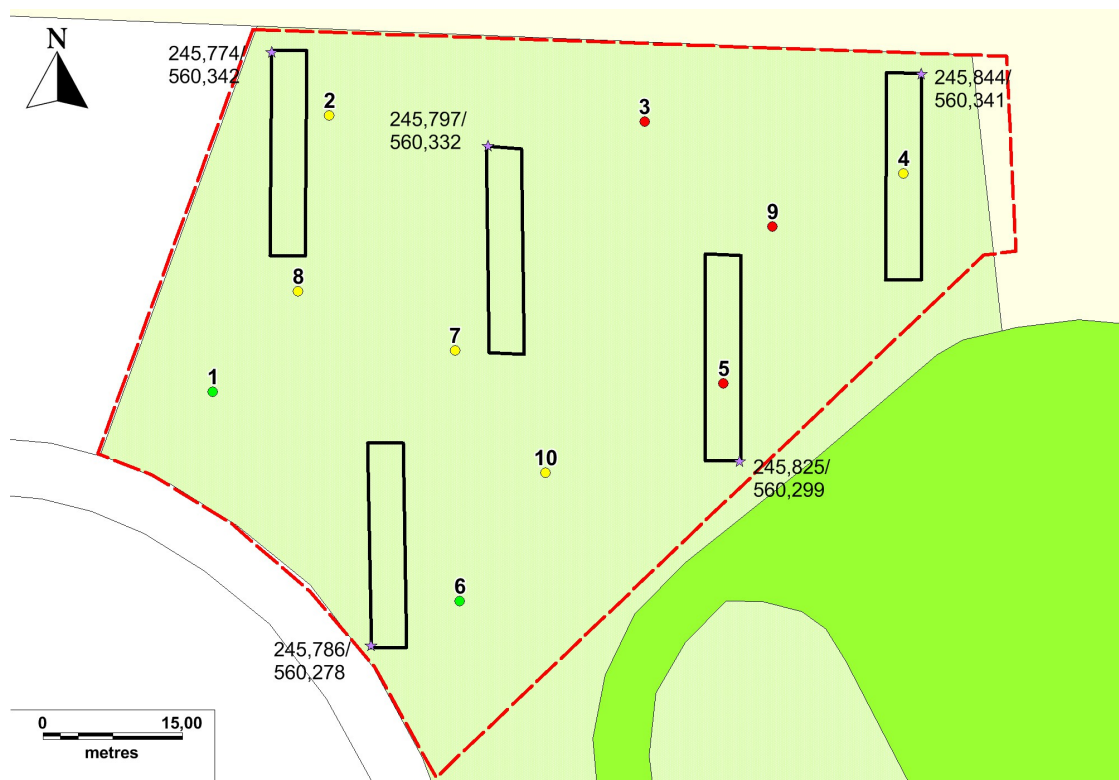
Verbrande macroresten (bv. verkoolde zaden en granen) of macroresten en pollen die zich onder de waterspiegel bevinden (bv. in diepere sporen zoals waterputten). De verwachting voor niet verbrande of in droge context bewaarde paleo-ecologische resten is laag gezien de bodemsoort.

3. Veldonderzoek

3.1 Werkwijze

Conform het PvE (Dijk 2014) is het terrein onderzocht door middel van proefsleuven, waarbij conform KNA 3.3, Leidraad Inventariserend Veldonderzoek, 9% van het totale oppervlak is onderzocht (440 m²). Er zijn in totaal vijf proefsleuven gegraven. Hiervan waren drie stuks 4 meter breed en 22 meter lang. Een vierde proefsleuf mat 5 bij 4 meter; deze sleuf is vanwege verstoringen en de loop van riolering niet verder ontgraven. De vijfde sleuf had een lengte van 39 meter en een breedte van 4 meter. Deze sleuf is met de ontbrekende 17 meter van de ingekorte sleuf verlengd om het totaal opgegraven oppervlak gelijk te houden. In alle sleuven is één vlak aangelegd.

De proefsleuven hadden een noord-zuid oriëntatie. Hiermee wordt de trefkans op boerderijplattegronden, die doorgaans oost-west zijn georiënteerd, vergroot. De werkputten zijn ingemeten door een landmeetkundige en in een GIS-systeem aan het RD-stelsel gekoppeld. Het puttenplan is afgebeeld op Figuren 6 en 7.

Figuur 6. Eext, Vesselkampen: het oorspronkelijke puttenplan met zwart omlijnd de geplande proefsleuven (naar: Dijk 2014). De groene boorpunten tonen waar tijdens het booronderzoek een restant van een podzolbodem is gezien. De rode punten tonen waar tijdens dat onderzoek aardewerk is gevonden.

De sleuven zijn gegraven met een graafmachine met een gladde bak. De bouwvoor is daarbij in lagen afgegraven. Daarbij is gelet op vondstconcentraties en (doorschemerende) grondsporen.

Er is per sleuf één goed leesbaar vlak aangelegd direct onder het plaggendek in het natuurlijke dekzand. Alle grondsporen zijn gefotografeerd en ingemeten. Sporen zijn gecoupeerd, gefotografeerd en in schaal 1:20 getekend. Vondsten zijn per spoor en vulling of in vakken van 4 x 5 meter verzameld.

Figuur 7. Eext, Vesselkampen: het uiteindelijk gebruikte puttenplan met in geel de aangelegde proefsleuven. Van de blauwe sterren zijn de RD-coördinaten gegeven. Voor een meer gedetailleerde uitwerking wordt verwezen naar Bijlage VI.

4. Resultaten van het onderzoek

4.1 Beschrijving van de werkputten

Werkput 1

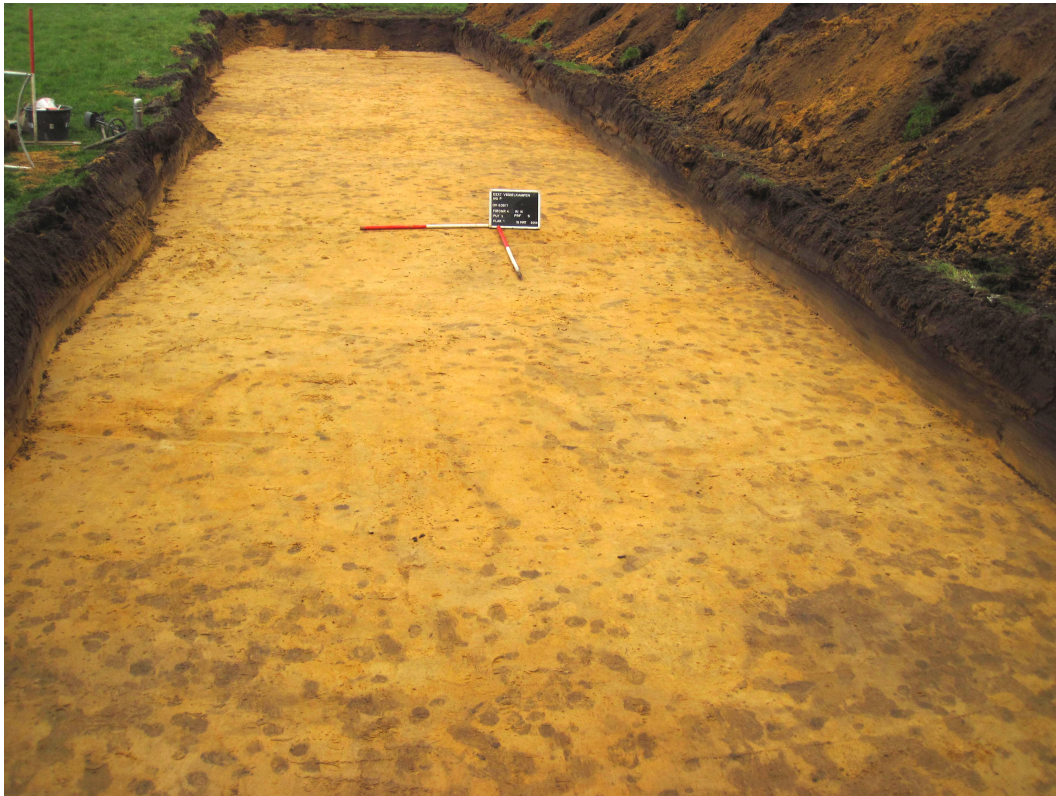
Werkput 1 ligt in het noordoosten van het plangebied. De werkput is 22 meter lang en 4 meter breed uitgegraven. De ligging is noord – zuid. Het vlak ligt op een hoogte van 18,0 meter boven NAP (1,0 meter beneden het maaiveld). In deze werkput zijn geen archeologische grondsporen waargenomen. Van deze werkput zijn twee profielkolommen in de oostelijke putwand gedocumenteerd.

Figuur 8: Eext, Vesselkampen: foto van het eerste vlak van werkput 1.

Werkput 2

Deze werkput ligt aan de zuidoostelijke grens van het plangebied. Werkput 2 heeft afmetingen van 22 meter lang bij 4 meter breed. De oriëntatie van werkput 2 komt overeen met die van werkput 1. Het vlak is aangelegd op een hoogte van 18,3 tot 18,7 meter boven NAP (0,4 tot 0,6 meter beneden het maaiveld). In dit vlak is een grondspoor gezien; dit betreft een natuurlijke verstoring. Ook van deze werkput zijn in de oostelijke putwand twee profielkolommen gedocumenteerd.

Figuur 9. Eext, Vesselkampen: foto van het eerste vlak van werkput 2. De foto is richting het noorden genomen. Rechts onderin de foto is spoornummer 1 te zien.

Werkput 3

Werkput 3 ligt in het midden van het plangebied. De oriëntatie en de werkwijze bij het aanleggen komen overeen met die van werkputten 1 en 2. Het vlak is aangelegd op een hoogte van 18,3 meter boven NAP (0,6 meter beneden het maaiveld). In deze put werden een archeologisch grondspoor en twee recente verstoringen gezien. Van deze werkput zijn in de oostelijke putwand twee profielkolommen gedocumenteerd.

Werkput 4

Werkput 4 is een extra lange werkput over het midden van het plangebied. Deze werkput meet 39 bij 4 meter. De werkput is met de ontbrekende meters van werkput 5 verlengd om zo het totaal opgegraven oppervlak conform KNA 3.3 en het PvE te houden. Het vlak is in werkput 4 aangelegd op 18,0 tot 18,3 meter boven het NAP, op een diepte van 0,5 tot 0,8 meter beneden het maaiveld. In het vlak zijn drie grondsporen gezien. In de oostelijke putwand zijn aan de uiteinden en in het midden in totaal drie profielkolommen gedocumenteerd.

Figuur 10. Eext, Vesselkampen: foto van het eerste vlak van werkput 3. De foto is richting het noorden genomen. Achter het fotobordje zijn spoornummers 2 tot en met 4 te zien. Spoornummer 3 ligt in het midden. De andere twee zijn recente verstoringen.

Werkput 5

Werkput 5 is aangelegd in het noordwesten van het plangebied. Het vlak van werkput 5 werd op een diepte van ongeveer 60 centimeter beneden het maaiveld aangelegd. Het vlak van werkput 5 bleek ernstig te zijn verstoord. Bovendien bleek dat werkput 5 op het tracé van een rioolleiding lag. Vanwege de ernstige verstoring en de technische beperkingen is het aanleggen van werkput 5 na vijf meter gestaakt. Het vlak is gefotografeerd en de werkput is verder niet gedocumenteerd. De ontbrekende meters zijn in werkput 4 alsnog aangelegd.

Figuur 11. Eext, Vesselkampen: foto van het vlak in werkput 3. Het lineaire spoor links is spoornummer 5. De meetpennen geven aan waar in deze put puntvondsten zijn gedaan.

4.2 Sporen

Tijdens het veldwerk en na afloop van het veldwerk zijn de sporen geïnterpreteerd om een onderscheid te kunnen maken tussen archeologisch relevante sporen (drie spoornummers) en natuurlijke en/of recente verstoringen (vier spoornummers). In Appendix VI is de verspreiding van de grondsporen afgebeeld.

Werkput 3

In werkput 3 is spoornummer 3 gelegen. Spoor 3 is een ovaal spoor met een noordnoordwest-zuidzuidoost oriëntatie. Het spoor ligt meteen onder het plaggendeek en is 2,20 meter lang. In de coupe was het spoor 37 centimeter diep. Er is een coupe door dit spoor gezet, waaruit duidelijk werd duidelijk dat het gaat om een paalkuil, met een komvormige doorsnede en een ronde bodem. De vulling is zeer lichtgrijs. Vermoedelijk, gezien de aftekening in het vlak, gaat het om een kuil van een dubbele paalstelling. Het spoor bevatte geen archeologisch materiaal.

Figuur 12. Eext, Vesselkampen: foto van het vlak in werkput 5. Vanwege de verstoringen in deze werkput en omdat de put op een rioolleiding lag is de put niet verder uitgegraven dan de eerste 5 meter. Werkput 4 is met de resterende meters verlengd.

Werkput 4

Werkput 4 bevat drie sporen. Spoornummer 5 betreft een langwerpig spoor met afmetingen van 20 x 300 centimeter. In de coupe was het spoor 3 centimeter diep. De vulling is grijs. In de coupe werd een ronde doorsnede gezien. Vermoedelijk gaat het om een restant van een karrenspoor. Het spoor bevatte geen archeologisch materiaal.

Spoornummer 6 betreft een rond spoor dat tegen de westelijke putwand ligt. Dit spoor is een natuurlijke verstoring. De vulling van het spoor bestaat uit geel en grijs gevlekt, matig fijn, zwak lemig zand. Het spoor bevatte geen vondstmateriaal.

Spoornummer 7 betreft een rond spoor dat tegen de oostelijke putwand ligt. In de coupe werd een paalkuil met insteek gezien (zie Figuur 13). De vulling is grijs en bruin gevlekt en bestaat uit matig fijn, zwak lemig zand. Ook in spoornummer 7 is geen archeologisch materiaal gevonden.

Figuur 13. Eext, Vesselkampen: foto van de coupe in spoor 7. De rode lijn geeft aan hoe het spoor in het veld gezien is. Spoornummer 7 betreft een paalkuil waarvan de onderkant sterk verbleekt is overgebleven.

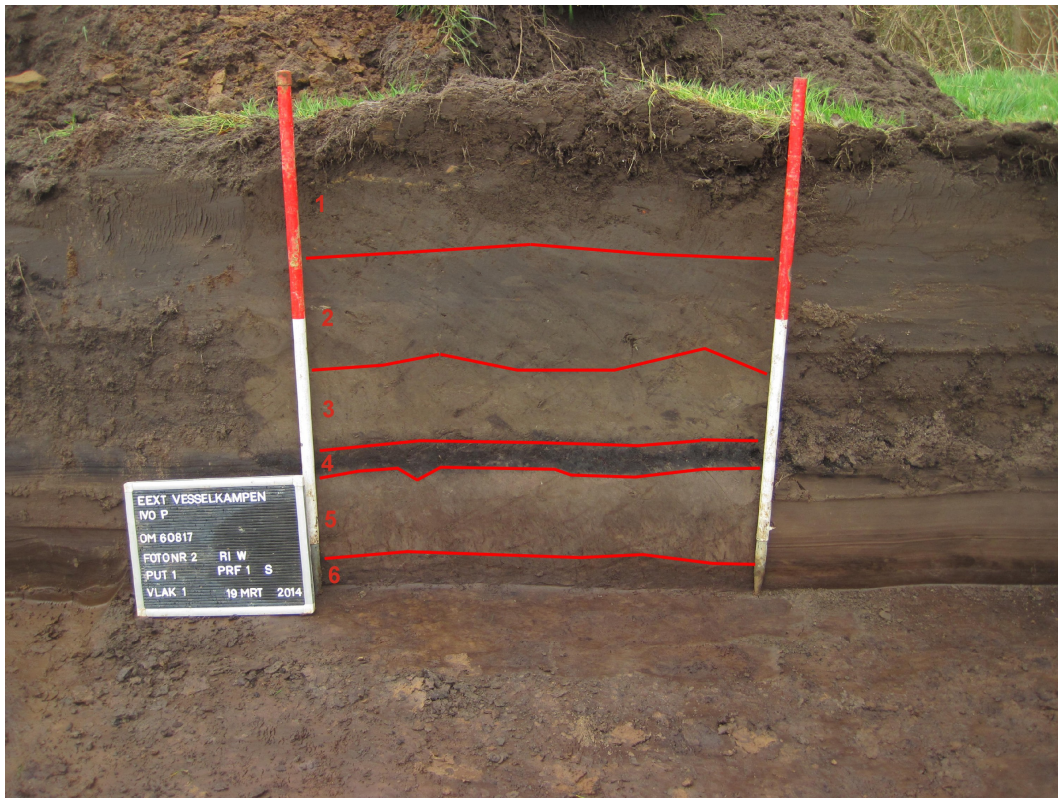
4.3 Profielen

Werkput 1

In werkput 1 zijn twee profielkolommen gedocumenteerd, beide in de oostwand van de werkput.

In het profiel van werkput 1 is te zien dat deze werkput in een oorspronkelijk lager gelegen en natter deel van het terrein is aangelegd. De C-horizont begint op een diepte van circa 80 centimeter beneden het maaiveld en is duidelijk grijsler dan elders in het plangebied (Munsell: 7,5YR2/2). De top van de C-horizont bestaat uit lichtgrijs gevlekt zand (7,5Yr5/1). De vlekkerigheid wordt mogelijk veroorzaakt door inspoeling van humeus materiaal uit de bovenliggende lagen. Deze laag is 20 tot 30 centimeter dik. Op een diepte van ongeveer 100 tot 115 centimeter beneden het maaiveld ligt een bruine laag, die waarschijnlijk door schommelingen in de grondwaterstand wordt veroorzaakt.

Op het dekzand ligt een laag sterk humeus, zwart zand (N2/0). Het gaat om een laag sterk veraard veen van ongeveer 10 centimeter dik. Deze laag begint op een diepte van ongeveer 70 centimeter. In de noordelijke profielkolom bleek deze laag verstoord te zijn. Hierop ligt een plaggendek waarin twee verschillende lagen zijn te onderscheiden. De onderste laag bestaat uit zeer fijn zand en is wat siltiger dan de bovenste. In totaal is dit plaggendek ongeveer 40 centimeter dik. Op het plaggendek ligt vanaf maaiveld een ongeveer 25 centimeter dikke, donkergrijze (10YR2/2) bouwvoor.

Figuur 14. Eext, Vesselkampen: zuidelijke profielkolom in werkput 1. Voor de beschrijving van de bodemlagen wordt verwezen naar Bijlage VI.

Werkput 2

In werkput 2 ligt de C-horizont op een diepte van ongeveer 60 centimeter beneden het maaiveld. De C-horizont is hier duidelijk yellor dan in werkput 1 (10YR6/5; zie Figuur 15). Op de C-horizont ligt een grijsbruine (7,5YR4/1) verploegde laag, die materiaal uit het plaggendek bevat. Dit plaggendek is waarschijnlijk tot in de C-horizont doorploegd. Op deze laag is in werkput 2 op een diepte van ongeveer 25 centimeter beneden het maaiveld een restant van een plaggendek gezien. Het materiaal dat hier ontbreekt is waarschijnlijk bij egalisatie afgegraven en elders in het terrein opgebracht (zie profielbeschrijving werkput 4). Het plaggendek is ter plaatse nog ongeveer 10 centimeter dik. De bouwvoor, met een dikte van ongeveer 25 centimeter, is ook hier donkergrijs (10YR2/2).

Figuur 15. Eext, Vesselkampen: noordelijk profiel in werkput 2 met intact podzolprofiel.

Werkput 3

Het profiel van werkput drie komt grotendeels overeen met het profiel in werkput 2. Het verschil is het ontbreken van een intacte plaggenlaag. In het profiel van werkput 3 gaat de ongeveer 25 centimeter dikke donkergrijze bouwvoor meteen over in de verploegde laag die, met een grillige ondergrens op ongeveer 60 centimeter beneden het maaiveld, op de C-horizont ligt.

Werkput 4

In de drie profielkolommen die in werkput 4 zijn gedocumenteerd komt het profiel grotendeels overeen met het profiel in werkput 3. Het belangrijkste verschil is de grotere diepte waarop de C-horizont begint. De C-horizont begint in profielen 8 en 9, in het midden en zuiden van werkput 4, rond 80 centimeter; in profiel 7, het meest noordelijke in deze put, begint de C-horizont net als in werkputten 2 en 3 wel op ongeveer 60 centimeter.

De bodemopbouw is vergelijkbaar met die in werkput 3, met uitzondering van de opgebrachte laag die op de bouwvoor ligt in profielen 8 en 9. In overeenkomst met de grotere diepte waarop hier het natuurlijke dekzand begint, lag het maaiveld hier lager dan nu het geval is. Bij egalisatie van het terrein is hier waarschijnlijk materiaal dat in het oostelijke deel van het terrein (rond werkput 2) is afgegraven, weer opgebracht om het maaiveld gelijk te maken.

Figuur 16. Eext, Vesselkampen: zuidelijk profiel in werkput 3.

Figuur 17. Eext, Vesselkampen: noordelijk profiel in werkput 4.

Figuur 18. Eext, Vesselkampen: zuidelijk profiel in werkput 4.

4.4 Het vondstmateriaal

Tijdens het veldwerk zijn bij het aanleggen van het vlak vondsten gedaan. Deze zijn gedetermineerd, wat resulteert in de vondsttabel in Appendix VIII. De vondsten komen niet uit archeologische context en hebben dus geen bewezen associatie met de vindplaats.

In totaal zijn vijf scherven aardewerk gevonden met een gezamenlijk gewicht van 31,2 gram (zie Bijlage VIII, Vondstenlijst). De vijf gevonden scherven aardewerk zijn alle afkomstig uit werkput 4 en gevonden bij de aanleg van het vlak in de zuidelijke helft van die put. Het aardewerk heeft een zacht baksel van een licht oranje kleur en een vrij grove zandmagering (zie Figuur 19). De scherf uit vondstnummer 4 heeft een grijs baksel en een grove magering uit kwartsgruis. Er zijn vier wandscherven (vondstnummers 1, 3 en 4) en één bodemscherf (vondstnummer 2) gevonden. Geen van deze scherven heeft echter verdere diagnostische kenmerken. De scherven zijn afkomstig uit bioturbatiesporen en waarschijnlijk aangevoerd vanuit het bovenliggende plaggendeek. Materiaal dat hierin voorkomt kan van de opgravingslocatie afkomstig zijn, maar ook van elders zijn aangevoerd. Omdat het aardewerk niet in een gesloten context is gevonden kan er hoe dan ook geen uitspraak over de aard van de vindplaats aan worden ontleend. De scherven zelf zijn op basis van bakselkenmerken niet nader te dateren dan in de periode ijzertijd – middeleeuwen. Omdat geen nadere datering van het plaggendeek bekend is en omdat het materiaal van elders kan zijn aangevoerd kan de datering van het materiaal niet op basis van context worden verscherpt.

Figuur 19. Eext, Vesselkampen: foto van het gevonden aardewerk.

5. Waardestelling

Doel van het onderzoek is om te beoordelen of zich in het plangebied aan de Vesselkampen te Eext een behoudenswaardige archeologische vindplaats bevindt. Tijdens het vooronderzoek is op basis van archeologische indicatoren de locatie geselecteerd voor een waardestellend onderzoek middels proefsleuven.

Uit het onderzoek blijkt dat het deel van het plangebied dat op basis van het booronderzoek als het meest kansrijk voor het aantreffen van archeologische grondsporen en vondsten vrijwel geen sporen en vondsten bevat. De bodemopbouw is van matige kwaliteit, hoewel zeer plaatselijk de bodem nog vrijwel intact is. Deze intacte delen hebben een zeer geringe omvang.

De totale hoeveelheid archeologisch materiaal is zeer gering: er zijn in totaal vijf scherven aardewerk gevonden. Deze scherven komen uit een laag, die mogelijk een akkerlaag is. De scherven dateren op grond van het bakseltype uit de periode ijzertijd – middeleeuwen. Geen van het vondstmateriaal is afkomstig uit een gesloten context. Daardoor is het verband ervan met de vindplaats niet aan te geven.

De landschappelijke context van de locatie is een plaggendek op dekzand dat is afgezet op een keileemrug (de Hondsrug). De locatie aan de Vesselkampen heeft vrijwel geen landschappelijke kenmerken meer doordat het is geëgaliseerd. Bij het egaliseren van het terrein is waarschijnlijk zand uit de hoger gelegen delen in de lager gelegen delen teruggestort.

Voor de locatie is middels een scoretabel een waardering opgesteld. Deze scoretabel is hieronder opgenomen (zie Tabel 3).

Tabel 3: Eext, Vesselkampen. Scoretabel waardestelling vindplaats.

Waarden	Criteria	Scores			
		hoog	middel	laag	totale score
Beleving	Schoonheid	wordt niet gescoord			
	Herinneringswaarde	wordt niet gescoord			
Fysieke kwaliteit	Gaafheid	wordt niet gescoord			≥5 behoudenswaardig
	Conservering			1	1
Inhoudelijke kwaliteit	Zeldzaamheid	wordt niet gescoord			≥7 behoudenswaardig
	Informatiewaarde			1	4
	Ensemblewaarde		2		
	Representativiteit			1	

6. Conclusie

Oorspronkelijke landschap

Uit het vooronderzoek is naar voren gekomen dat het plangebied op de Hondsrug ligt en is gesitueerd op een plaggendek, liggend op dekzandafzettingen met daarin een loopodzolbodem. Tijdens het veldwerk is bovendien gebleken dat het terrein is geëgaliseerd, waarbij de hogere delen zijn afgetopt waarna het vrijgekomen materiaal hoogstwaarschijnlijk in de lagere delen van het terrein is teruggestort. Op basis van een recente cementklinker die onderin de ophogingslagen werd gevonden, moet deze egalisatie als recent worden beschouwd.

6.1 Beantwoording onderzoeksvragen

- *Zijn er in binnen het plangebied archeologische waarden aanwezig?*
Binnen het plangebied zijn archeologische waarden gevonden. Het gaat hierbij om drie grondsporen en vijf scherven aardewerk.
- *Wat is de gaafheid en aard van de sporen; zijn er structuren te herkennen?*
Onder de grondsporen zijn twee paalkuilen en een karrenspoor. Het gaat hierbij om resten van dieper ingegraven palen. Er zijn te weinig sporen voorhanden om aan de hand van het voorliggend onderzoek structuren te herkennen. Op basis van de vorm en afmetingen van de gevonden paalkuilen wordt verondersteld dat in ieder geval een schuur of huis in het plangebied heeft gestaan.
Van het gevonden karrenspoor kan worden verondersteld dat deze te maken heeft met het pad over de es dat is aangegeven op de Bonnekaart uit 1898. Het spoor ligt meer naar het westen en vrijwel haaks op de richting van het pad dat op de kaart is aangegeven. Omdat dergelijke zandpaden wel vaker niet exact begrensd waren, is het toch niet uit te sluiten dat het spoor en het pad op de kaart met elkaar te maken hebben. Omdat echter slechts een spoor is gevonden, is het verloop van de karrensporen niet na te gaan. Een eenduidige koppeling met de kaart uit 1898 is daarom niet te maken.
- *Wat is de begrenzing van de vindplaats(en)?*
De vindplaats begrenst zich tot het gedeelte midden in het plangebied (zie Bijlage VI).
- *Wat is de datering van de sporen, structuren en artefacten?*
Omdat in de sporen geen vondsten zijn gedaan, is een datering van de sporen niet te geven. In het plangebied heeft een schuur of boerderij gestaan, waardoor in ieder geval sprake is van sedentaire bewoning en dus een datering vanaf het neolithicum; gezien de vorm en conditie van de sporen wordt een datering vanaf de ijzertijd het meest waarschijnlijk geacht. In tegenstelling tot wat de norm is voor sporen uit de bronstijd en ouder, is de aftekening van de sporen relatief duidelijk herkenbaar.
Het vondstmateriaal is aangetroffen in sporen van bioturbatie, die materiaal uit het bovenliggende plaggendek bevatten. Het gaat om aardewerk uit de periode ijzertijd tot en met middeleeuwen. De scherven hebben onvoldoende diagnostische kenmerken om een scherpere datering mogelijk te maken.

Omdat het materiaal in een plaggendek is gevonden, kan worden verondersteld dat het materiaal uit de middeleeuwen dateert: daarvóór waren plaggendekken niet gebruikelijk. Omdat het materiaal niet in een gesloten context is gevonden, moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de scherven van elders zijn aangevoerd. Definitieve uitspraken over het plangebied zijn op basis van het vondstmateriaal dan ook niet mogelijk.

- *Zijn de tijdens het booronderzoek waargenomen akkerlagen te dateren?*
De gevonden akkerlagen zijn op basis van het voorliggend onderzoek niet nader te dateren. Het in het plaggendek gevonden materiaal heeft daarvoor onvoldoende diagnostische kenmerken.

Advies

Uit het waarderend proefsleuvenonderzoek is gebleken dat binnen het plangebied een archeologische vindplaats aanwezig is. Naar aanleiding van de gevonden grondsporen en aardewerkscherven is een scoretabel voor de waardering van de vindplaats opgesteld. Op basis van deze scoretabel is vastgesteld dat de locatie voor wat betreft archeologie niet behoudenswaardig is. Daarom wordt geadviseerd om in het plangebied geen definitief archeologisch onderzoek door middel van een vlakdekkende opgraving te laten plaatsvinden. Er blijft echter onverkort gelden dat de vondst van archeologische sporen en vondsten moet worden gemeld bij de bevoegde overheid: gemeente Aa en Hunze, postbus 200, 9460 AB Gieten, e-mail gemeente@aaenhunze.nl, telefoonnummer 0592 – 267 795 en bij de provinciaal archeoloog, dhr. W.A.B. van der Sanden, Provincie Drenthe, postbus 122, 9400 AC Assen, e-mail: w.vandersanden@drenthe.nl, telefoon: 0592 – 365 555.

Literatuur

- 12 Provinciën 2006/2007. *Atlas van Topografische Kaarten. Nederland 1955-1965*. Uitgeverij 12 Provinciën, Landsmeer. Kaart 48.
- Bongers, J.M.G., 2014. Eext, Vesselkampen (gemeente Aa en Hunze, Dr.) *Een Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek*. Steekproefrapport 2013-12/07Z, Zuidhorn
- Centraal College van Deskundigen (CCvD), 2010. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) Landbodems*, versie 3.2, Gouda.
- Caspers, Th., A. van der Leest, T. Spek en H. Stam, 2006. *Grote Historische Topografische Atlas Drenthe +/- 1898 – 1928, schaal 1:25.000* Uitgeverij Nieuwland, Tilburg. Kaart 152.
- Dijk, D.A. en J. Jelsma, 2014. *Programma van Eisen, Inventariserend Archeologisch Veldonderzoek Proefsleuven (IVO-P), Eext, Vesselkampen*. De Steekproef bv, Zuidhorn.
- Jelsma, J. & D.A. Dijk, 2009. *Bolveen, Taarlo (Tynaarlo), Kooikerveen, Klijndijk (Borger-Odoorn), Kreushaarveen, Eext (Aa en Hunze)*. Een Waarderend Archeologisch Veldonderzoek. Steekproefrapport 2009-04/19Z. De Steekproef bv, Zuidhorn.
- Mittendorff, E., zonder jaartal (a). *Keramiek van de Vroege en Volle Middeleeuwen, ca 500 – 1250*. Saxion Next/Archeologie Deventer, Deventer.
- Mittendorff, E., zonder jaartal (b). *Keramiek uit de Volle en Late Middeleeuwen*. Saxion Next/Archeologie Deventer, Deventer.
- Van Putten, M.J., A. Buesink, M. Mostert, H.M.M. Geerts, K.H.J. Pepers & J.M.J. Willems, 2011. *Archeologische Beleidsadvieskaart Gemeente Aa & Hunze*. Project V-10.0400. Versie 2.0. BAAC, Den Bosch.
- Spek, Th., 2004. *Het Drentse Esdorpenlandschap. Een Historisch-geografische studie*. Stichting Matrijs, Utrecht.
- Stichting voor Bodemkartering, 1983. *Bodemkaart van Nederland 1:50000. Algemene begrippen en indeling*. StiBoKa, Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering, 1977. *Bodemkaart van Nederland 1:50000. Blad 12 Oost Assen*. StiBoKa, Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering, 1977. *Toelichting op de Bodemkaart van Nederland 1:50000. Blad 12 Oost Assen*. StiBoKa, Wageningen.
- Wolters Noordhoff Atlasproducties, 1990. *Grote Historische Atlas van Nederland 1:50.000*. 2 Noord Nederland 1851-1855. Wolters Noordhoff Atlasproducties, Groningen

Internet:

Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl). Rijkswaterstaat, Adviesdienst Geo-informatie en ICT.

ARCHIS 2. <http://archis2.archis.nl/> Het online registratie- en informatiesysteem van de RCE.

Bodemkaart. Alterra [ARCHIS].

Centraal Archeologisch Archief (CAA) en Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) [ARCHIS].

Geomorfologische Kaart. Alterra [ARCHIS].

Geoportaal provincie Drenthe [<http://www.drenthe.info/kaarten/website/geoportaal/>].

Google Earth.

Kaart essen in drenthe [ARCHIS]

Kadaster. www.kadaster.nl

Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA) versie 3.2. College voor de Archeologische Kwaliteit (www.sikb.nl).

WatWasWaar. www.watwaswaar.nl

www.bing.com/maps/

Appendix I: Archeologische periode-indeling

paleolithicum:		ijzertijd:	
paleolithicum vroeg:	tot 300.000 BP	ijzertijd vroeg:	800 - 500 vC
paleolithicum midden:	300.000 - 35.000 BP	ijzertijd midden:	500 - 250 vC
paleolithicum laat:	35.000 BP - 8.800 vC	ijzertijd laat:	250 - 12 vC
paleolithicum laat A:	35.000 - 18.000 BP		
paleolithicum laat B:	18.000 BP - 8.800 vC	romeinse tijd:	
		romeinse tijd vroeg:	12 vC - 70 nC
		romeinse tijd vroeg A:	12 vC - 25 nC
		romeinse tijd vroeg B:	25 - 70 nC
		romeinse tijd midden:	70 - 270 nC
		romeinse tijd midden A:	70 - 150 nC
		romeinse tijd midden B:	150 - 270 nC
		romeinse tijd laat:	270 - 450 nC
		romeinse tijd laat A:	270 - 350 nC
		romeinse tijd laat B:	350 - 450 nC
mesolithicum:			
mesolithicum vroeg:	8.800 - 7.100 vC		
mesolithicum midden:	7.100 - 6.450 vC		
mesolithicum laat:	6.450 - 4.900 vC		
neolithicum:			
neolithicum vroeg:	5.300 - 4.200 vC		
neolithicum vroeg A:	5.300 - 4.900 vC		
neolithicum vroeg B:	4.900 - 4.200 vC		
neolithicum midden:	4.200 - 2.850 vC		
neolithicum midden A:	4.200 - 3.400 vC		
neolithicum midden B:	3.400 - 2.850 vC		
neolithicum laat:	2.850 - 2.000 vC		
neolithicum laat A:	2.850 - 2.450 vC		
neolithicum laat B:	2.450 - 2.000 vC		
brons tijd:			
brons tijd vroeg:	2.000 - 1.800 vC		
brons tijd midden:	1.800 - 1.100 vC		
brons tijd midden A:	1.800 - 1.500 vC		
brons tijd midden B:	1.500 - 1.100 vC		
brons tijd laat:	1.100 - 800 vC		
		middeleeuwen:	
		middeleeuwen vroeg:	450 - 1.050 nC
		middeleeuwen vroeg A:	450 - 525 nC
		middeleeuwen vroeg B:	525 - 725 nC
		middeleeuwen vroeg C:	725 - 900 nC
		middeleeuwen vroeg D:	900 - 1.050 nC
		middeleeuwen laat:	1.050 - 1.500 nC
		middeleeuwen laat A:	1.050 - 1.250 nC
		middeleeuwen laat B:	1.250 - 1.500 nC
		nieuwe tijd:	
		nieuwe tijd A:	1.500 - 1.650 nC
		nieuwe tijd B:	1.650 - 1.850 nC
		nieuwe tijd C:	1.850 – heden
Saalien:	370.000 – 130.000 BP		
Eemien:	130.000 – 115.000 BP	vC.: voor Christus	
		nC: na Christus	
Weichselien		BP: Before Present; Present = 1950	
Vroeg-Weichselien:	115.000 – 73.000 BP		
Midden-Weichselien:	73.000 – 13.000 BP		
Laat-Weichselien:	13.000 – 10.000 BP		

Eext, Vesselkampen

Appendix II: In ARCHIS bekende archeologische waarden

246517 / 560923

Legenda

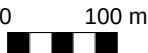
- ONDERZOEKSMELDINGEN
- VONDSTMELDINGEN
- WAARNEMINGEN

MONUMENTEN

	archeologische waarde
	hoge archeologische waarde
	zeer hoge archeologische waarde
	zeer hoge arch waarde, beschermd

TOP10 ((c)TDN)

	bebouwd gebied
	doorgaande wegen
	bos
	bouwland
	weiland
	boomgaard/kwekerij
	heide
	zand
	begraafplaats
	water
	overig bodemgebruik
	Plangebied

Archis2

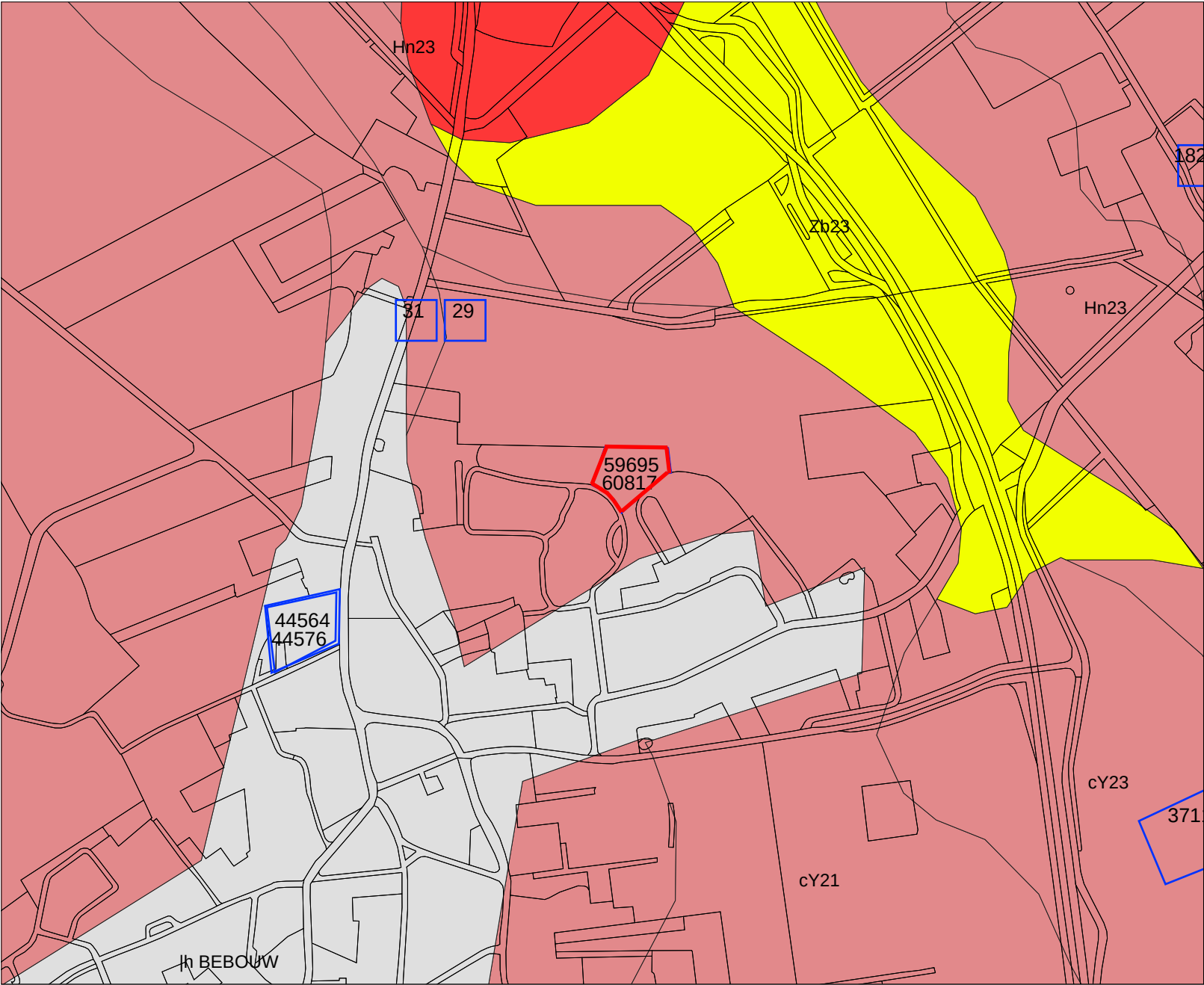
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

245039 / 559716

Eext, Vesselkampen

Appendix III: Bodemkaart

246506 / 560891

245031 / 559686

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
- TOP10 ((c)TDN)

BODEM ((c)Alterra)

- Associaties
- Brikgronden
- Bebouwing
- Dijk, bovenlandstrook
- Dikke eerdgronden
- Fluviatile afz ouder pleistoceen
- Groeve, gegraven, mijnstort
- Kalksteenverweringsgronden
- Oude rivierkleigronden
- Overige oude kleigronden
- Ondiepe keileemgronden
- Leemgronden
- Zeekleigronden
- Mariene afz ouder pleistoceen
- Niet-gerijpte minerale gronden
- Oude bewoningsplaatsen
- Rivierkleigronden
- Kalkh lutumarme gronden
- Veengronden
- Moerige gronden
- Water, moeras
- Podzolgronden
- Kalkloze zandgronden
- Kalkhoudende zandgronden
- Plangebied

0 100 m

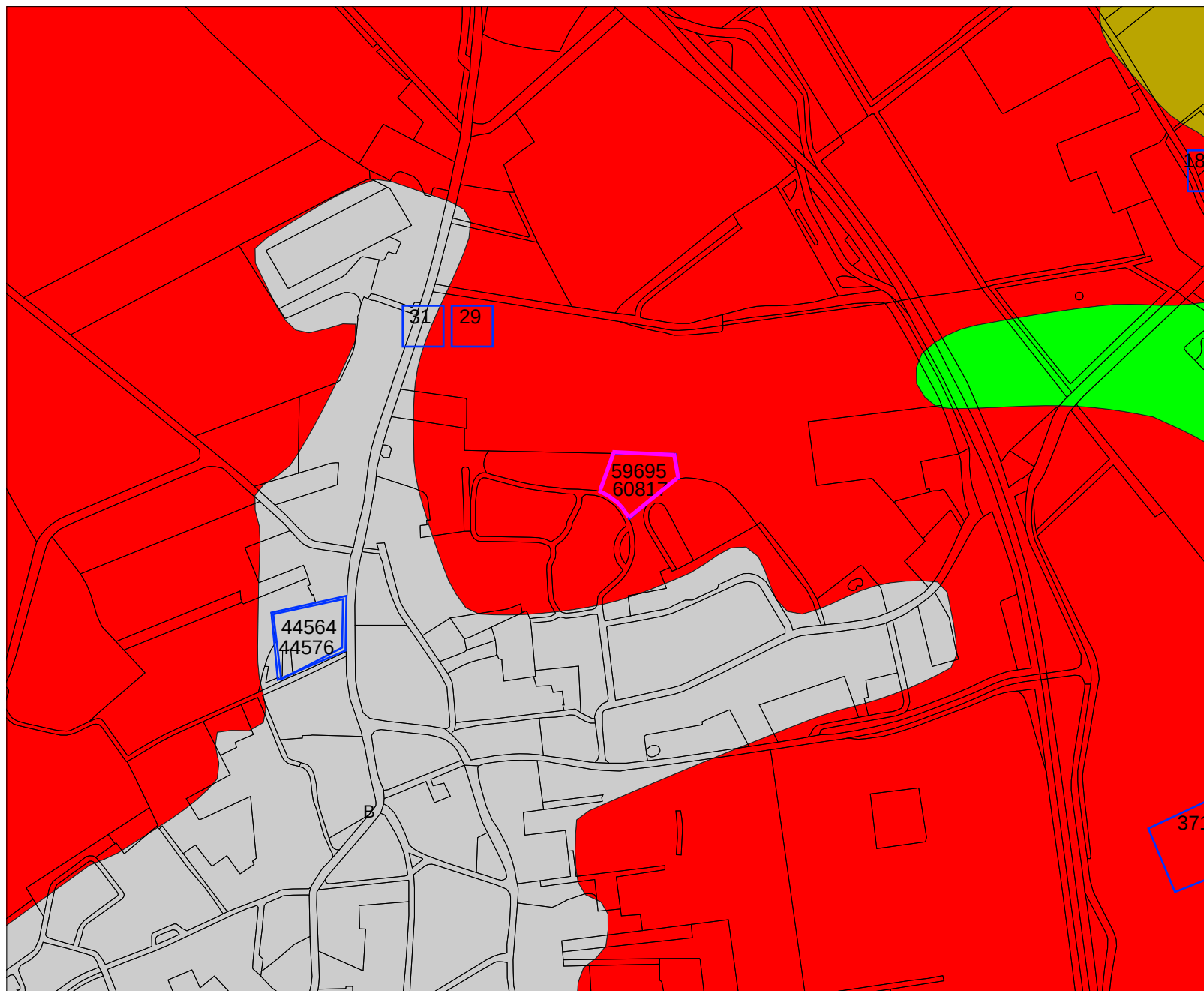
Archis2

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Eext, Vesselkampen

Appendix IV: Geomorfologische kaart

246506 / 560891

245031 / 559686

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
- TOP10 ((c)TDN)

GEOMORFOLOGIE ((c)Alterra)

- Wanden
- Hoge heuvels en ruggen
- Terpen
- Hoge duinen
- Plateaus
- Terrassen
- Plateau-achtige vormen
- Waaivormige glooiingen
- Niet-waaivormige glooiingen
- Lage ruggen en heuvels
- Welvingen
- Vlakten
- Laagten
- Ondiepe dalen
- Matig diepe dalen
- Diepe dalen
- Water
- Bebouwing
- Overig (Dijken etc)
- Plangebied

0 100 m

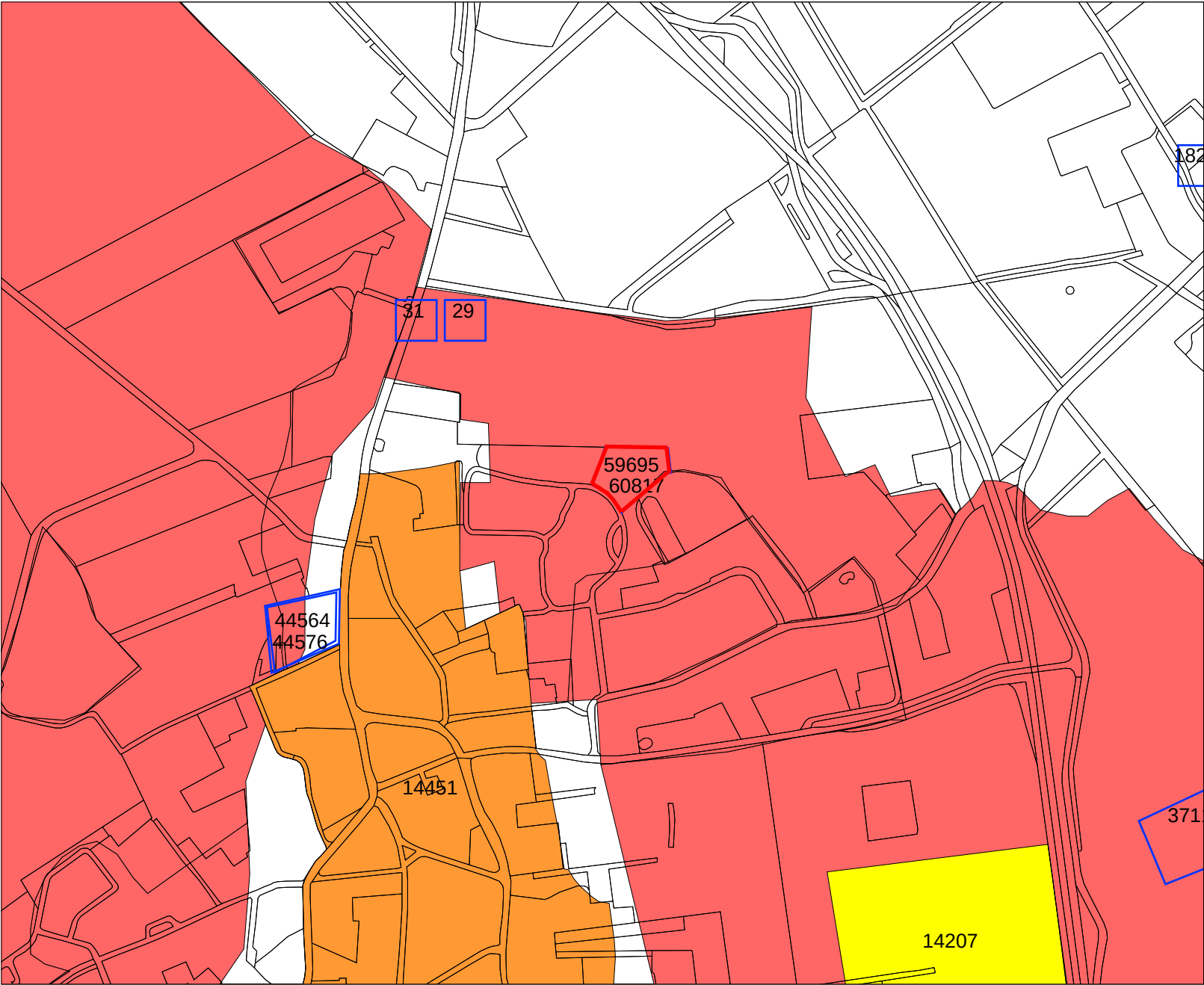
Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Eext, Vesselkampen

Appendix V: Uitsnede esgrondenkaart Provincie Drenthe

246506 / 560891

245031 / 559686

Legenda

- ONDERZOEKSMELDINGEN
- TOP10 ((c)TDN)
- MONUMENTEN**
 - archeologische waarde
 - hoge archeologische waarde
 - zeer hoge archeologische waarde
 - zeer hoge arch waarde, beschermd
- ESSEN_PROV_DR
- Plangebied

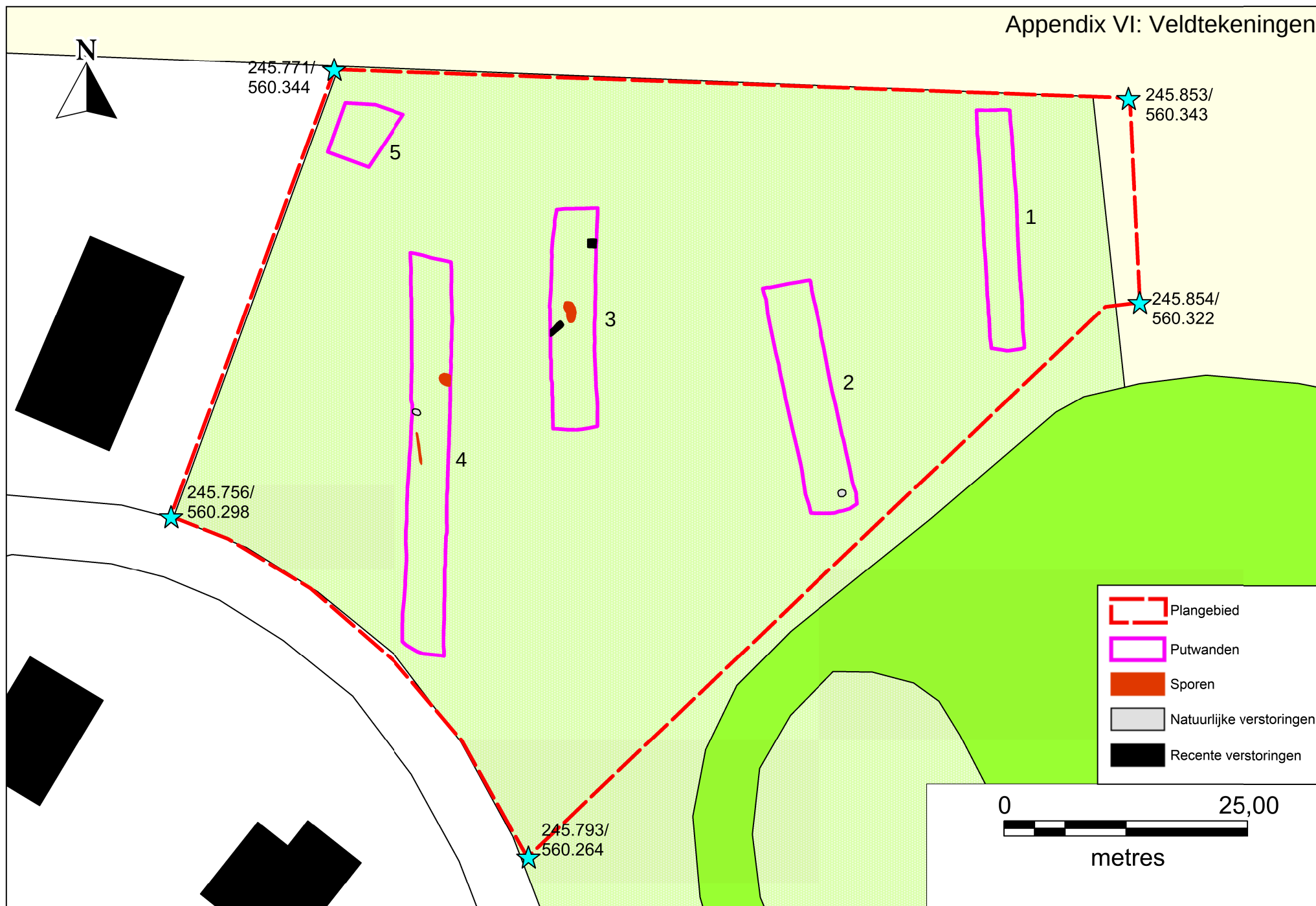
0 100 m

Archis2

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Appendix VI: Veldtekeningen

245,837/
560,341

18,09+

245,841/
560,341

Profiel 2

17,87+

17,93+

17,97+

17,92+

Profiel 1

245,840/
560,317

17,92+

245,844/
560,317

Werkput 1

 Plangebied

 Werkput

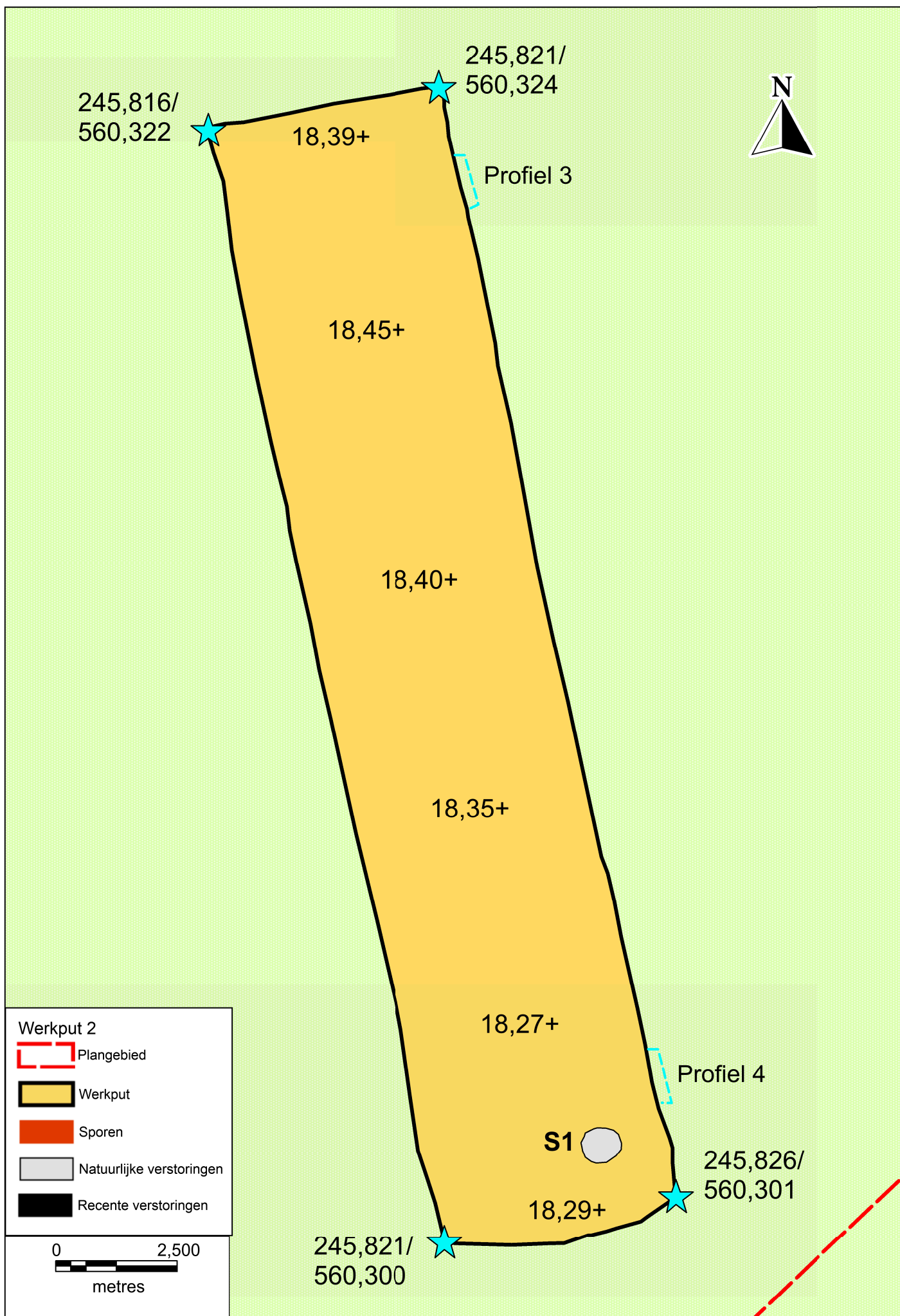
 Sporen

 Natuurlijke verstoringen

 Recente verstoringen

0 2,500

metres

245,795/
560,330

245,799/
560,330

18,24+

Profiel 5

S4

18,28+

18,34+

S3

S2

18,42+

18,27+

Profiel 6

245,795/
560,308

18,21+

245,799/
560,308

Werkput 3

 Plangebied

 Werkput

 Sporen

 Natuurlijke verstoringen

 Recente verstoringen

0 2,500
metres

245,779/
560,326

18,31+

245,784/
560,325

Profiel 7

18,29+

18,24+

S7

18,15+

S6

Profiel 8

18,06+

S5

18,00+

Werkput 4

 Plangebied

 Werkput

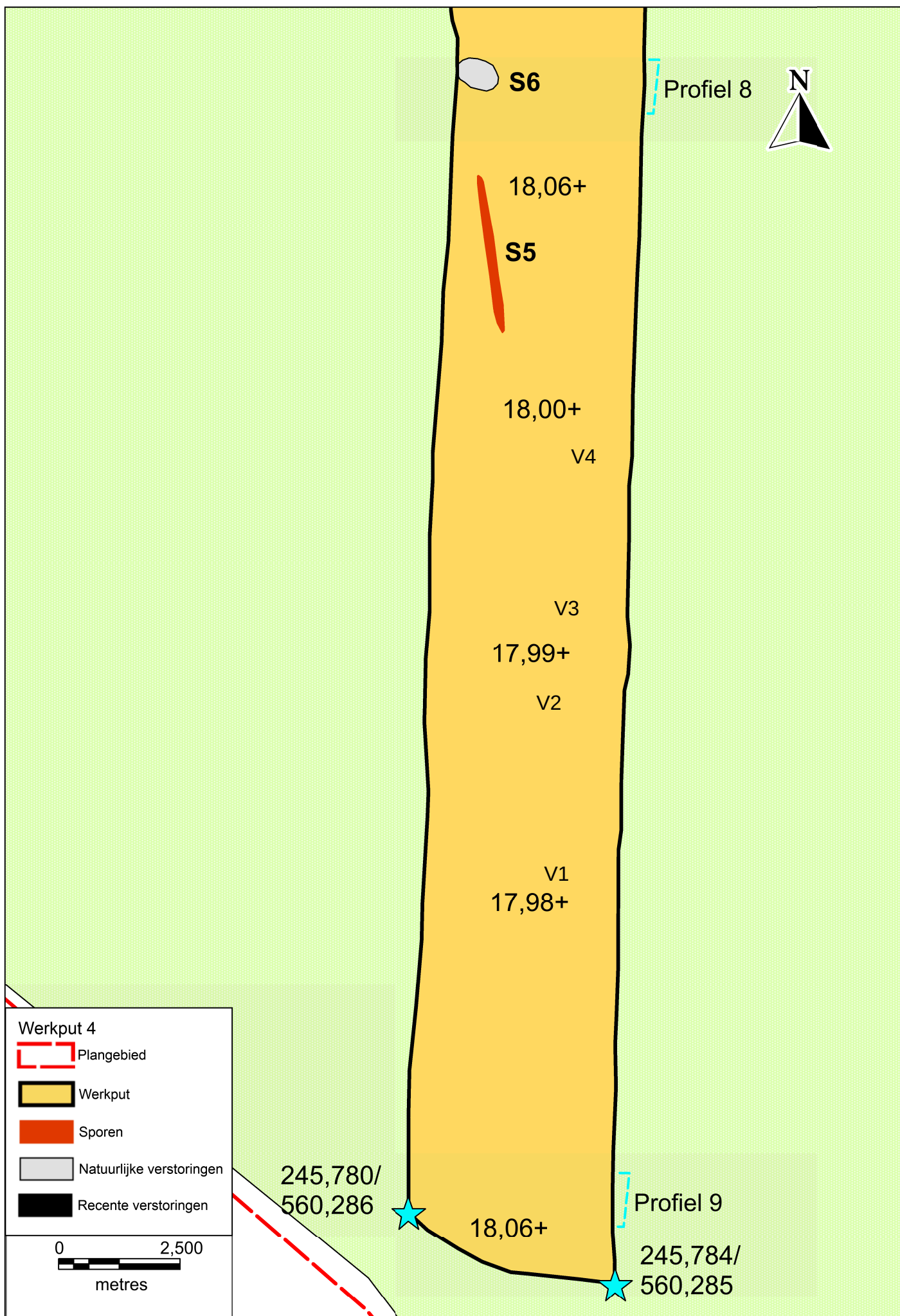
 Sporen

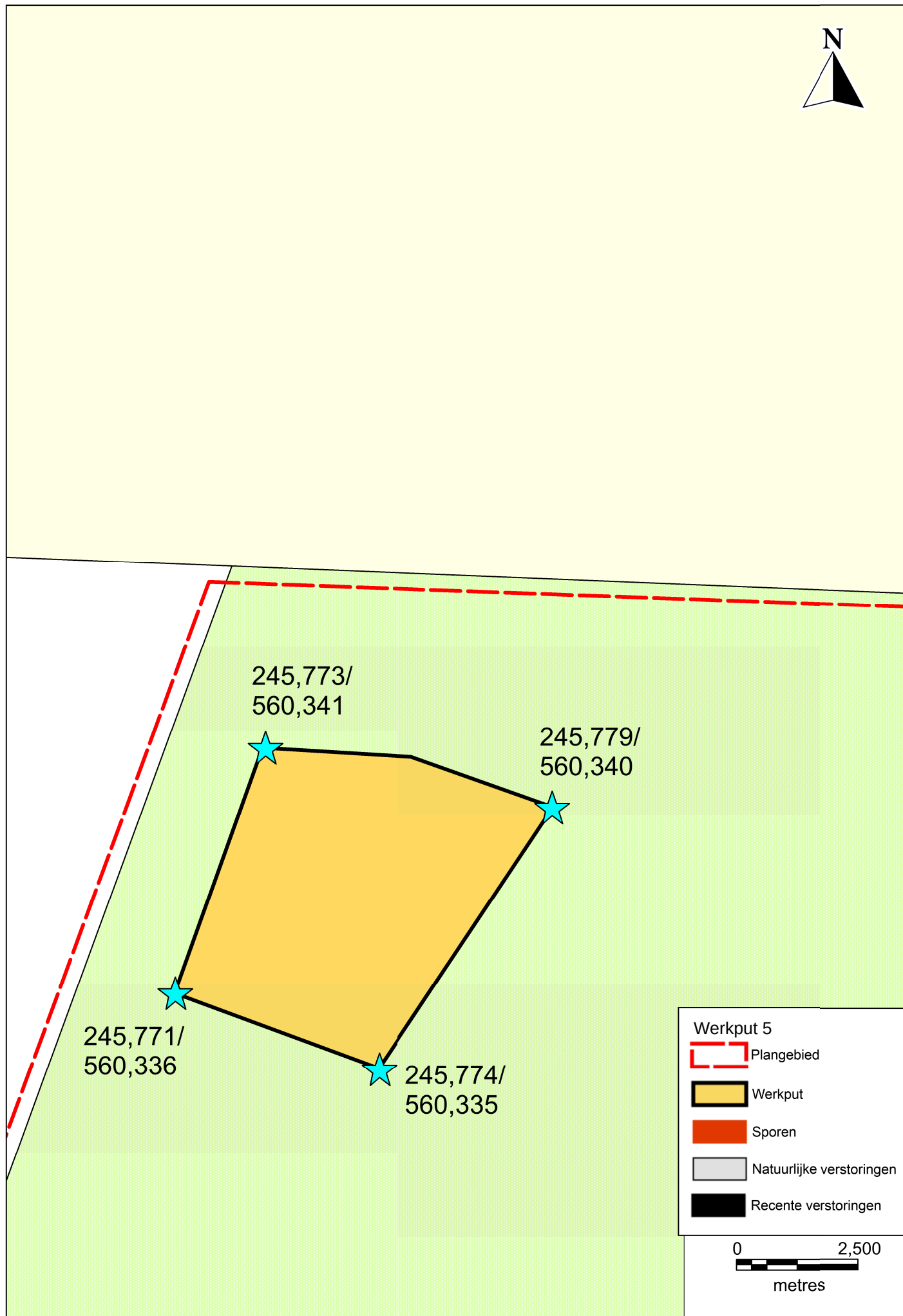
 Natuurlijke verstoringen

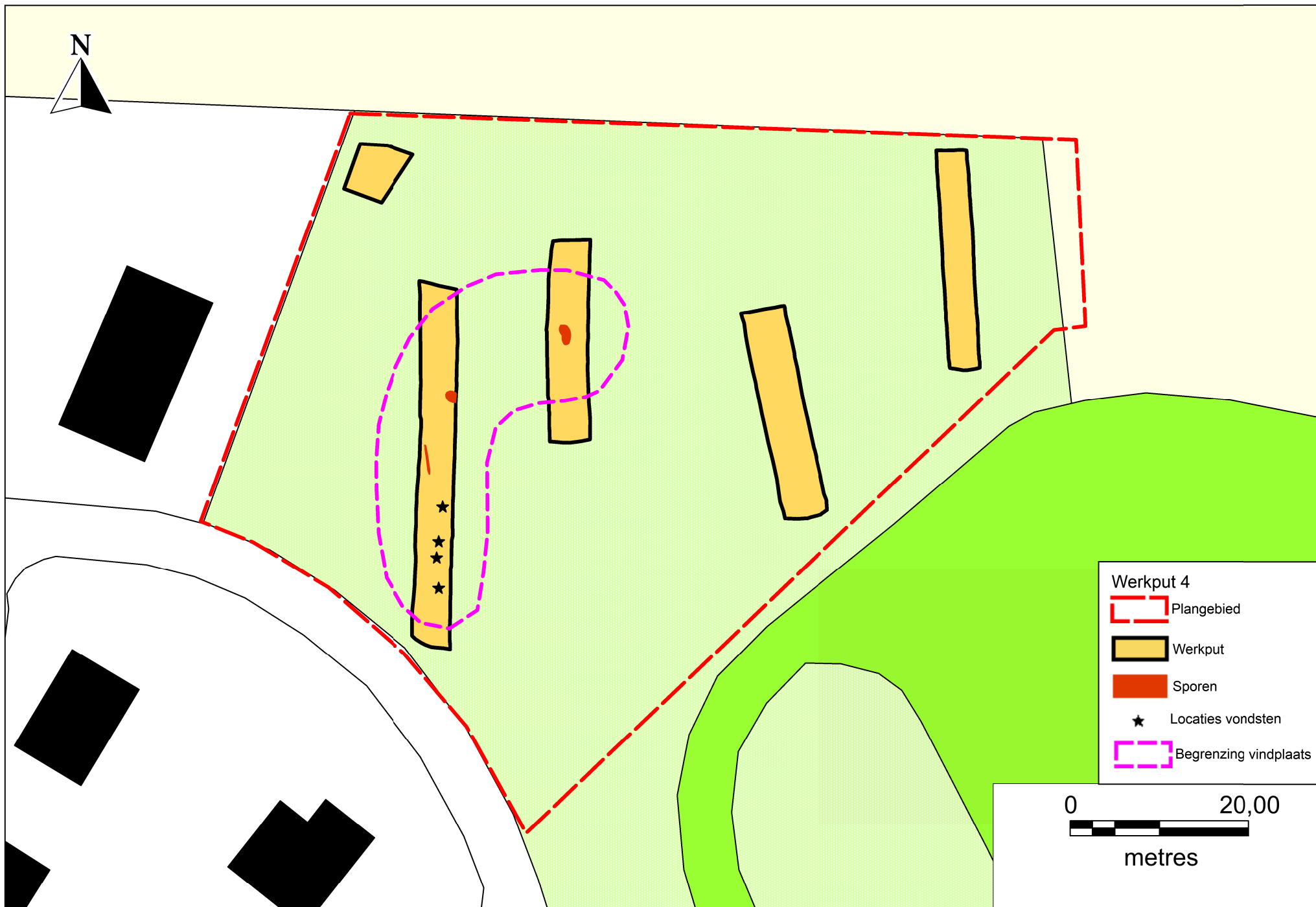
 Recente verstoringen

0 2,500
metres

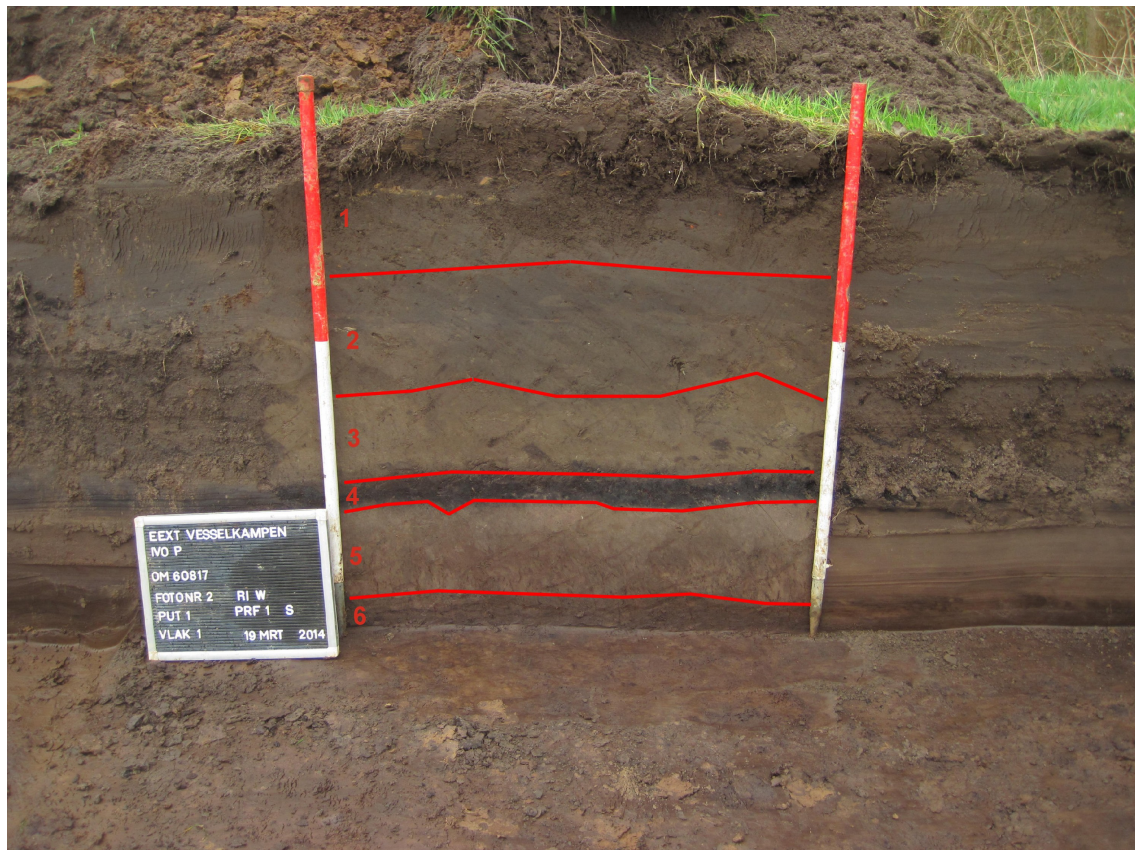

Appendix VII: Profieltekeningen.

Voor de ligging van de verschillende profielkolommen wordt verwezen naar Appendix VI: Veldtekeningen.

In de profielen zijn de volgende lagen onderscheiden:

1: bouwvoor, 2: plaggendek I, 3: plaggendek II, 4: veraard veen, 5: C-horizont grijs
6: C-horizont grijsbruin 7: oxidatie door grondwater, 8: C-horizont geel, 9: opgebrachte grond.

Profiel 1.

Profiel 2.

Profiel 3.

Profiel 4.

Profiel 5.

Profiel 6.

Profiel 7.

Profiel 8.

Profiel 9.

Eext, Vesselkampen

Appendix VIII: Vondstenlijst

Vondstnr	Categorie	Verzamelwijze	Type	Vorm	Aantal	Gewicht (gr.)	Rand/Wand/ Bodem/Deco	Datering	Datering (ABR)
1	Aardewerk	Aanleg vlak	Indet.	Indet.	1	6,6	1x wand, geen decoratie	800 vC – 1550 nC	IJT – ME
2	Aardewerk	Aanleg vlak	Indet.	Indet.	1	6,4	1x bodem (hoek), geen decoratie	800 vC – 1550 nC	IJT – ME
3	Aardewerk	Aanleg vlak	Indet.	Indet.	2	11,5	2x wand, geen decoratie	800 vC – 1550 nC	IJT – ME
4	Aardewerk	Aanleg vlak	Indet.	Indet.	1	6,7	1x bodem, geen decoratie	800 vC – 1550 nC	IJT – ME